

Srávná střížná vůle

STŘIŽNÁ VŮLE PŘÍMO OVLIVŇUJE KVALITU I CENU DĚROVANÝCH DÍLŮ

Kvalitní děrování je podmíněno několika aspekty. Jedním z velmi často opomíjených kritérií je správná střížná vůle.

Operátoři děrovacích lisů často volí velmi malou střížnou vůli v domněnku, že tím omezí vznik otřepů na zpracovávaných dílech. Ve skutečnosti však docílí zrychleného opotřebení nástrojů a vytvoření ještě pevnějších otřepů, které se velmi špatně odstraňují. Odstraňování otřepů zvyšuje náklady na výrobek a snižuje jeho kvalitu.

Také se často setkáváme s přáním zákazníků, abychom navrhli 1 střížnou vůli kombinovanou pro 2 různé tloušťky plechu. Tím zákazník ušetří náklady na pořízení 1 matrice, ale následně musí výrobek uvést do pořádku, čímž se prodražuje jeho výroba (opět se zvyšují náklady na výrobu).

Pro každý typ a každou tloušťku plechu je třeba používat extra matrici se správnou střížnou vůlí.

Zde uvádíme tabulku doporučených hodnot, které respektují všeobecně uznávané fyzikální zákonitosti, ke kterým dochází v procesu děrování. Uvedené hodnoty vycházejí z obecně publikovaných tabulek střížné vůle v různých katalozích i dalších průmyslových publikacích. Dále zohledňují také zkušenosti zákazníků, kteří dosahují dodržováním těchto zásad perfektní kvality a zároveň maximální životnosti nástrojů.

Při děrování, kdy odpad je výrobek (= blanking) se používají menší střížné vůle. Rozměr matrice se stanovuje jako přesný rozměr výrobku, střížná vůle se v tomto případě odečítá od rozměru razníku.

Typ plechu (Pevnost ve stříhu)	Tloušťka plechu t (mm)	Celková střížná vůle	
		matrice (% z t)	razníku (% z t)
		KLASICKÉ DĚROVÁNÍ	ODPAD JE VÝROBEK
Hliník 25K psi (0,1724kN/mm ²)	< 2,5mm	15%	15%
	2,5- 5,0mm	20%	15%
	> 5,0mm	25%	20%
Měkká ocel 50K psi (0,3447kN/mm ²)	< 3,0mm	20%	15%
	3,0- 6,0mm	25%	20%
	> 6,0mm	30%	20%
Nerez ocel 75K psi (0,5171kN/mm ²)	< 1,5mm	20%	15%
	1,5- 2,8mm	25%	20%
	2,8- 4,0mm	30%	20%
	> 4,0mm	35%	25%